



Utredning om lagenliga och ändamålsenliga röstningslokaler för förtidsröstning under valåret 2026

Inledning och sammanfattning av utredningen

Sedan 2006 har förtidsröstning anordnats i kommunens lokaler i Mörby centrum och på de tre biblioteken i Djursholm, Stocksund och Enebyberg.

Utifrån utvärderingarna efter valen 2022 och 2024 har det konstaterats att Mörby centrum samt biblioteken i Stocksund och Enebyberg har varit lämpliga platser för förtidsröstning, då de uppfyller vallagens krav på tillgänglighet, avgränsning och en neutral atmosfär. I Djursholms bibliotek har antalet väljare ökat betydligt de senaste valåren och därför har valnämnden sedan valåret 2024 fått möjlighet att genomföra förtidsröstningen i bibliotekets tidningsrum, vilket är en ändamålsenlig lösning då ytan erbjuder en mer avskild och funktionell miljö för röstmottagning samt ett större utrymme än den tidigare plats som användes i biblioteket.

Av utredningen i ärendet följer att en lagenlig och ändamålsenlig röstmottagning säkerställs genom att nyttja Entrétorget i Mörby centrum samt de tre biblioteken i Djursholm, Stocksund och Enebyberg för förtidsröstning i valet 2024.

Rättsliga utgångspunkter vid bedömningen

Enligt vallagen ska valnämnden ska se till att det finns lämpliga lokaler som kan användas som röstningslokaler vid förtidsröstning. Lokalerna ska i fråga om lokalisering, tillgänglighet och öppethållande ge väljarna goda möjligheter att rösta. Lokalen ska vidare vara tydligt avgränsad och även i övrigt lämpad för ändamålet så att väljare inte hindras eller störs under röstningen. Den ska inte ha anknytning till en viss politisk sammanslutning och den bör inte ha sådan anknytning till en viss religiös sammanslutning eller till ett visst företag som kan påverka väljaren i samband med röstningen (4 kap 22 § vallagen).

Vid tillämpningen av rekvisitet om tillgänglighet har ledning främst hämtats från Myndigheten för delaktighets checklista för tillgängliga val.



Entrétorget i Mörby centrum

Med sitt centrala geografiska läge utgör Mörby centrum den huvudsakliga platsen för mottagning av förtidsröster i Danderyds kommun. Av kommunens samlade förtidsröstning väljer cirka 60 procent av väljarna att avlägga sin röst här. Motsvarande fördelning har noterats vid samtliga val sedan 2014.

Sedan 2021 disponerar kommunen lokalen Entrétorget på plan 5, i direkt anslutning till kontaktcenter och biblioteket. Lokalen togs i bruk för röstmottagning första gången vid valet 2022 och bedömdes då vara väl lämpad för ändamålet. Samma bedömning gjordes efter valet 2024.

Entrétorget erbjuder generösa ytor, hög takhöjd, god ventilation och ett gott ljusinsläpp. Sammantaget ger detta förutsättningar för en ändamålsenlig och effektiv röstmottagning. Lokalens storlek möjliggör dessutom bemanning av ytterligare ett avprickningsbord under perioder med hög väljartillströmning. Denna tillströmning börjar normalt från och med helgen före veckan då valdagen infaller.

Entrétorget har inte någon anknytning till politisk eller religiös verksamhet. Lokalen är belägen i en byggnad där affärsverksamhet bedrivs, men denna är förlagd till en annan våning. Röstmottagningen är därmed tydligt avskild från övrig verksamhet. Bedömningen är att lokalens placering inte medför någon risk för otillbörlig påverkan på väljarna.

Öppettider

Enligt vallagens regler ska en förtidsröstningslokal vara öppen varje dag under förtidsröstningen. På valdagen ska dessutom en förtidsröstningslokal vara öppen lika länge som vallokalerna, det vill säga mellan klockan 08.00–20.00 (4 kap 24 § vallagen).

I anslutning till Entrétorget bedriver kommunens kontaktcenter och biblioteket sina verksamheter. Dessa stänger dock tidigare än den tid som röstmottagningen behöver pågå. Verksamheterna är dessutom helt eller delvis stängda under helgerna.

Det innebär att valnämnden behöver ansvara för ordningen vid intilliggande utrymmen, såsom entrén, under vissa tider. Detta innebär en viss kostnad för valnämnden i form av personalkostnader hos internservice.

Biblioteken är stängda under söndagar. Då Entrétorget kommer att fylla rollen som kommunens centrala röstmottagningsställe under förtidsröstningsperioden bör öppettiderna anpassas så att röstmottagning kan pågå varje dag fram till och med valdagen. På valdagen ska lokalen vara öppen under de tolv timmar som vallagen föreskriver.



Den 31 augusti 2026 äger kommunfullmäktiges sammanträde rum klockan 18.30 i lokalen. Det medför att förtidsröstningen denna dag behöver stänga tidigare, klockan 12.00.

Det sagda innebär att öppettiderna på Entrétorget i Mörby centrum planeras enligt följande:

Veckodag	Öppettider	Antal timmar	Utökning i förhållande till verksamheternas reguljära öppethållande
Måndag	08.00–19.00	11	–
Tisdag	08.00–19.00	11	–
Onsdag	08.00–19.00	11	–
Torsdag	08.00–19.00	11	–
Fredag	08.00–19.00	11	2
Lördag	11.00–15.00	4	–
Söndag	11.00–15.00	4	4
Söndag (valdagen)	08.00–20.00	12	12
Måndag den 31 augusti	08.00–12.00	4	-7



Tillgänglighetsrapport

Vid besök på plats gjordes följande iakttagelser:

Att ta sig fram till lokalen		
Krav	Kravet uppfyllt?	Kommentar
Gångvägen som leder fram till entrén är jämn, hård och fast, så att den är framkomlig även för de som använder rullstol, rullator eller andra förflyttningshjälpmedel.	Ja	
Skyltningen fram till vallokal och röstningslokal är tydlig.	-	Skyltning sker i anslutning till valdagen
Adressen till lokalen är också angöringsadressen för färdtjänst.	Ja	
Det finns en eller flera tydligt skyltade parkeringsplatser som är reserverade för personer med nedsatt rörelseförmåga inom 25 meters gångavstånd från entrén?	Ja	



In, runt i och ut ur lokalen		
Krav	Kravet uppfyllt?	Kommentar
Trappor eller trappsteg är kompletterade med ramp eller hisslösning.	Ja	
Ramper har en lutning som inte är för brant.	-	Det finns ingen ramp i lokalen.
Hissen är tillräckligt stor för att en person som använder rullstol kan vända utanför, ta sig in i och ha med assistent.	Ja	
Trappor eller trappsteg har ledstång, första och sista trappsteget kontrastmarkerade nära stegens framkanter.	Ja	
Dörrar är tillräckligt breda för att komma in med rullstol.	Ja	
Dörrar saknar tröskel, eller så är tröskeln låg.	Ja	
Utrymningsvägar är tydligt skyltade och medger säker utrymning för alla oavsett funktionsförmåga.	Ja	
Lokalen har pälsdjursförbud men tillåter att ledarhund eller annan hund i tjänst kan vistas i lokalen.	Ja	
Stora glasytor är markerade med kontrast- eller		



varningsmarkeringar på minst två nivåer, så att de inte kan misstas för dörröppningar.	Ja	
--	----	--

In, runt i och ut ur lokalen

Krav	Kravet uppfyllt?	Kommentar
Dörrar har automatisk dörröppnare med en skyltad tryckplatta och markerad svepyta eller är uppställda.	Ja	
Höga trösklar kan kompletteras med kil.	-	Det finns inga höga trösklar i lokalen.
Lokalen har bra ljudförhållanden eller kan kompletteras med bullerdämpande skärmar,	Ja	
Lokalen har bra dagsljusförhållanden från fönster eller god elektrisk belysning	Ja	
Lokalen har åtminstone en tillgänglig toalett som är så stor att den fungerar för personer som använder eldriven rullstol.	Ja	

Slutsats

Entrétorget i Mörby centrum bedöms vara en ändamålsenlig och väl fungerande lokal för röstmottagning inför valet 2026.

Djursholms bibliotek

Inför valet 2024 genomfördes åtgärder för att förbättra röstmottagningen i Djursholms bibliotek, med anledning av de utmaningar som uppstod vid valen 2022. Vid förtidsröstningen 2022 ökade antalet väljare med 45 procent jämfört med 2018, vilket medförde trängsel och köbildning.

För att möta den ökade väljartillströmningen flyttades röstmottagningen från det tidigare utrymmet under trappan till tidningsrummet, beläget direkt till



höger om entrén. Den nya placeringen innebär att röstmottagningen kunde ske i ett separat rum, vilket erbjöd större golvyta, förbättrade flödet, ökade avskildheten för väljarna och skapade bättre organisatoriska förutsättningar.

Erfarenheterna från valet 2024 visar att de genomförda förändringarna var ändamålsenliga och att lokalen fungerade väl för ändamålet.

Djursholms bibliotek är geografiskt väl placerat i kommundelens centrum och därmed lättillgängligt för väljarna. Biblioteket har ingen anknytning till politiska eller religiösa sammanslutningar eller till näringsverksamhet, vilket upprätthåller lokalens neutralitet. Tidningsrummet möjliggör en ändamålsenlig organisering av röstmottagningen i enlighet med vallagens krav, och utrymmet bedöms vara tillräckligt för att hantera den förväntade väljartillströmningen.

Öppettider

Förtidsröstningen bedöms kunna äga rum under bibliotekets ordinarie öppettider och planeras enligt följande:

Veckodag	Öppettider	Antal timmar
Måndag	11.00–19.00	8
Tisdag	11.00–17.00	6
Onsdag	11.00–17.00	6
Torsdag	11.00–17.00	6
Fredag	11.00–17.00	6
Lördag	11.00–15.00	4
Söndag	Stängt	0

Tillgänglighetsbedömning

Kommunledningskontoret har vid platsbesök utanför och inom lokalen undersökt tillgängligheten varvid följande iakttagelser gjordes:



Att ta sig fram till lokalen		
Krav	Kravet uppfyllt?	Kommentar
Gångvägen som leder fram till entrén är jämn, hård och fast, så att den är framkomlig även för de som använder rullstol, rullator eller andra förflyttningshjälpmedel.	Ja	
Skyltningen fram till vallokal och röstningslokal är tydlig.	-	Skyltning sker i anslutning till valdagen
Adressen till lokalen är också angöringsadressen för färdtjänst.	Ja	
Det finns en eller flera tydligt skyltade parkeringsplatser som är reserverade för personer med nedsatt rörelseförmåga inom 25 meters gångavstånd från entrén?	Ja	



In, runt i och ut ur lokalen		
Krav	Kravet uppfyllt?	Kommentar
Trappor eller trappsteg är kompletterade med ramp eller hisslösning.	Ja	
Ramper har en lutning som inte är för brant.	Ja	
Hissen är tillräckligt stor för att en person som använder rullstol kan vända utanför, ta sig in i och ha med assistent.	-	Finns ingen hiss
Trappor eller trappsteg har ledstång, första och sista trappsteget kontrastmarkerade nära stegens framkanter.	Ja	
Dörrar är tillräckligt breda för att komma in med rullstol.	Ja	
Dörrar saknar tröskel, eller så är tröskeln låg.	Ja	
Utrymningsvägar är tydligt skyltade och medger säker utrymning för alla oavsett funktionsförmåga.	Ja	
Lokalen har pälsdjursförbud men tillåter att ledarhund eller annan hund i tjänst kan vistas i lokalen.	Ja	
Stora glasytor är markerade med kontrast- eller varningsmarkeringar på minst två nivåer, så att de inte kan misstas för dörröppningar.	Ja	



In, runt i och ut ur lokalen		
Krav	Kravet uppfyllt?	Kommentar
Dörrar har automatisk dörröppnare med en skyltad tryckplatta och markerad svepyta eller är uppställda.	Ja	
Höga trösklar kan kompletteras med kil.	-	Finns inga höga trösklar.
Lokalen har bra ljudförhållanden eller kan kompletteras med bullerdämpande skärmar,	Ja	
Lokalen har bra dagsljusförhållanden från fönster eller god elektrisk belysning	Ja	
Lokalen har åtminstone en tillgänglig toalett som är så stor att den fungerar för personer som använder eldriven rullstol.	Ja	

Slutsats

Med sitt geografiska läge och ändamålsenliga lokaler lämpar sig Djursholms bibliotek väl för röstmottagning.

Enebybergs bibliotek

Vid Enebytorget är Enebybergs bibliotek centralt placerat i kommundelen. Lokalerna ligger på markplan och är utrymmesmässigt godtagbara. Röstmottagningen planeras äga rum i hörnet direkt till höger om bibliotekets entré där det finns goda möjligheter att avskärma valsedelställ och valskärmar i enlighet med vallagens krav.

Biblioteket har ingen anknytning till någon viss politisk sammanslutning eller företag.

En omständighet att beakta att Svenska kyrkan och Ekumeniakyrkan bedriver verksamhet i samma byggnad. För att ta sig in i biblioteket behöver byggnadens entré passeras vilken delas med kyrkorna. Därutöver hänger ett kors på byggnadens östra fasad som vetter mot Enebybergsvägen.

Enligt vallagen ”bör” inte lokalen inte ha sådan anknytning till en viss religiös sammanslutning som kan påverka väljaren i samband med röstningen (4 kap 22 § vallagen). Den religiösa närvaro som är knuten till byggnaden kan aktualisera denna bestämmelse.



Vallagen uppställer dock inte ett absolut förbud mot religiös anknytning. I förarbetena till lagen klargörs att regeln ska tolkas på så sätt att kravet på tillgänglighet ska ges företräde framför ett tvingande krav på att lokaler undantagslöst måste sakna varje anknytning till en viss religiös sammanslutning (prop. 2013/14:124 s. 21).

Enebybergs biblioteks läge och goda tillgänglighet bör i detta fall anses utgöra skäl för att ett undantag ska kunna göras. Lokalen bedöms därför vara förenlig med vallagens krav.

Öppettider

Förtidsröstningen bedöms kunna äga rum under bibliotekets ordinarie öppettider och planeras enligt följande:

Veckodag	Öppettider	Antal timmar
Måndag	11.00–18.00	7
Tisdag	11.00–18.00	7
Onsdag	11.00–18.00	7
Torsdag	11.00–18.00	7
Fredag	11.00–17.00	6
Lördag	11.00–15.00	4
Söndag	Stängt	0
Onsdag 26 augusti*	13.00–18.00	6

* Den 26 augusti, som är förtidsröstningens första dag, öppnar röstmottagningen på Enebybergs bibliotek två timmar senare än bibliotekets öppningstid, det vill säga kl. 13.00. Samma dag öppnar förtidsröstningen kl. 08.00 på Entrétorget i Mörby centrum och kl. 11.00 på Djursholms bibliotek.

Öppningstiderna har förlagts till olika tidpunkter för att minska den organisatoriska sårbarheten i öppningsskedet. Erfarenheter från tidigare val visar att samtidiga öppningar av flera förtidsröstningslokaler innebär att öppningsansvarig personal behöver delas upp, vilket kan minska handlingsutrymmet vid oförutsedda händelser. Genom att sprida öppningarna i tid säkerställs en god bemanningsberedskap. Därigenom stärks förutsättningarna att öppna samtliga lokaler i enlighet med vallagens krav och med bibehållen kvalitet även vid eventuella störningar i bemanningen.

Tillgänglighetsbedömning

Kommunledningskontoret har vid platsbesök utanför och inom lokalen undersökt tillgängligheten varvid följande iakttagelser gjordes:



Att ta sig fram till lokalen		
Krav	Kravet uppfyllt?	Kommentar
Gångvägen som leder fram till entrén är jämn, hård och fast, så att den är framkomlig även för de som använder rullstol, rullator eller andra förflyttningshjälpmedel.	Ja	
Skyltningen fram till vallokal och röstningslokal är tydlig.	-	Skyltning sker i anslutning till valdagen
Adressen till lokalen är också angöringsadressen för färdtjänst.	Ja	
Det finns en eller flera tydligt skyltade parkeringsplatser som är reserverade för personer med nedsatt rörelseförmåga inom 25 meters gångavstånd från entrén?	Nej	Parkeringsplatser som är reserverad för personer med nedsatt rörelseförmåga finns cirka 50 meter från entrén.



In, runt i och ut ur lokalen		
Krav	Kravet uppfyllt?	Kommentar
Trappor eller trappsteg är kompletterade med ramp eller hisslösning.	-	Entrén ligger i marknivå
Ramper har en lutning som inte är för brant.	-	
Hissen är tillräckligt stor för att en person som använder rullstol kan vända utanför, ta sig in i och ha med assistent.	-	Finns ingen hiss i lokalen.
Trappor eller trappsteg har ledstång, första och sista trappsteget kontrastmarkerade nära stegens framkanter.	-	
Dörrar är tillräckligt breda för att komma in med rullstol.	Ja	
Dörrar saknar tröskel, eller så är tröskeln låg.	Ja	
Utrymningsvägar är tydligt skyltade och medger säker utrymning för alla oavsett funktionsförmåga.	Ja	
Lokalen har pälsdjursförbud men tillåter att ledarhund eller annan hund i tjänst kan vistas i lokalen.	Ja	
Stora glasytor är markerade med kontrast- eller varningsmarkeringar på minst två nivåer, så att de inte kan misstas för dörröppningar.	Ja	



In, runt i och ut ur lokalen		
Krav	Kravet uppfyllt?	Kommentar
Dörrar har automatisk dörröppnare med en skyltad tryckplatta och markerad svepyta eller är uppställda.	Ja	
Höga trösklar kan kompletteras med kil.	-	Det finns inga höga trösklar i lokalen.
Lokalen har bra ljudförhållanden eller kan kompletteras med bullerdämpande skärmar,	Ja	
Lokalen har bra dagsljusförhållanden från fönster eller god elektrisk belysning	Ja	
Lokalen har åtminstone en tillgänglig toalett som är så stor att den fungerar för personer som använder eldriven rullstol.	Ja	

Slutsats

Enebybergs bibliotek är beläget i en byggnad där två kyrkor bedriver verksamhet, vilket innebär att det finns omständigheter som kan aktualisera frågan om påverkan på väljaren i samband med röstningen. Vallagen medger dock att hänsyn tas till lokalens tillgänglighet vid bedömningen. Mot bakgrund av bibliotekets centrala geografiska läge och lokalens ändamålsenlighet bedöms lokalen, vid en samlad avvägning, uppfylla vallagens krav.

Stocksunds bibliotek

I likhet med övriga bibliotek är Stocksunds bibliotek centralt placerat i sin kommundel. Lokalen har ingen anknytning till politisk eller religiös sammanslutning eller till näringsverksamhet. Den är belägen i markplan och bedöms utrymmesmässigt vara godtagbar.

Öppettider

Med beaktande av utvärderingar från tidigare val och den trend som visar ett minskat antal förtidsröster i Stocksunds bibliotek, bör röstmottagningen i denna lokal, likhet med valåret 2024, påbörjas först under den andra veckan av förtidsröstningsperioden. Erfarenheterna visar att antalet väljare under den första veckan är mycket begränsat.



Från och med måndagen den 2 september hålls röstmottagningen öppen under bibliotekets ordinarie öppettider enligt följande:

Veckodag	Öppettider	Antal timmar
Måndag	11.00–17.00	6
Tisdag	Stängt	0
Onsdag	11.00–17.00	6
Torsdag	11.00–19.00	8
Fredag	Stängt	0
Lördag	Stängt	0
Söndag	Stängt	0

Tillgänglighetsbedömning

Kommunledningskontoret har vid platsbesök utanför och inom lokalen undersökt tillgängligheten varvid följande iakttagelser gjordes:

Att ta sig fram till lokalen		
Krav	Kravet uppfyllt?	Kommentar
Gångvägen som leder fram till entrén är jämn, hård och fast, så att den är framkomlig även för de som använder rullstol, rullator eller andra förflyttningshjälpmedel.	Ja	
Skyltningen fram till vallokal och röstningslokal är tydlig.	-	Skyltning sker i anslutning till valdagen
Adressen till lokalen är också angöringsadressen för färdtjänst.	Ja	
Det finns en eller flera tydligt skyltade parkeringsplatser som är reserverade för personer med nedsatt rörelseförmåga inom 25 meters gångavstånd från entrén?	Nej	



In, runt i och ut ur lokalen		
Krav	Kravet uppfyllt?	Kommentar
Trappor eller trappsteg är kompletterade med ramp eller hisslösning.	-	Entrén ligger i marknivå
Ramper har en lutning som inte är för brant.	-	
Hissen är tillräckligt stor för att en person som använder rullstol kan vända utanför, ta sig in i och ha med assistent.	-	Finns ingen hiss
Trappor eller trappsteg har ledstång, första och sista trappsteget kontrastmarkerade nära stegens framkanter.	-	
Dörrar är tillräckligt breda för att komma in med rullstol.	Ja	
Dörrar saknar tröskel, eller så är tröskeln låg.	Ja	
Utrymningsvägar är tydligt skyltade och medger säker utrymning för alla oavsett funktionsförmåga.	Ja	
Lokalen har pälsdjursförbud men tillåter att ledarhund eller annan hund i tjänst kan vistas i lokalen.	Ja	
Stora glasytor är markerade med kontrast- eller varningsmarkeringar på minst två nivåer, så att de inte kan misstas för dörröppningar.	Ja	



In, runt i och ut ur lokalen		
Krav	Kravet uppfyllt?	Kommentar
Dörrar har automatisk dörröppnare med en skyltad tryckplatta och markerad svepyta eller är uppställda.	Ja	
Höga trösklar kan kompletteras med kil.	-	Finns inga höga trösklar.
Lokalen har bra ljudförhållanden eller kan kompletteras med bullerdämpande skärmar,	Ja	
Lokalen har bra dagsljusförhållanden från fönster eller god elektrisk belysning	Ja	
Lokalen har åtminstone en tillgänglig toalett som är så stor att den fungerar för personer som använder eldriven rullstol.	Ja	

Slutsats

Stocksunds bibliotek har ett fördelaktigt geografiskt läge i kommundelen.
Lokalerna är ändamålsenliga för röstmottagning.